Verslag van het Bestuur en den Staat van het Eiland Aruba (Kolonie Curaçao) over het jaar 1874.

A Bevolking

Op ultimo December 1874 beliep de bevolking volgens de opgaven van de Wyk en Districtmeesters 5.383 Zielen.

In het jaar 1874 werden gesloten 16 huwelyken, waarby gewettigd zyn 28 kinderen.

In 1874 werden geboren van het mannelyk geslacht	90
& van het vrouwelyk geslacht	113
Totaal	203
Waarvan in echt	60
& Buitenecht	143 = 203
En overleden van het mannelyk geslacht	32
van het vrouwelyk geslacht	35
Totaal	67

De verdeeling der bevolking naar de kerkgenootschappen was als volgt:

Nederlandsche Hervormden	552
Roomsche Katholyken	4.829
Israelieten	2
Totaal	5.383

Aangekomene passagiers	213
Vertrokkene	478

(Zie bylage La a)

B Gewestelyk Bestuur

De Gezaghebber is met buitenlandsch verlof in de maand September van 1874 naar Nederland vertrokken, en aan my tydelyk het Bestuur overgegeven als Oudste Landraad. - Gedurende de laatste drie maanden van dat jaar zyn een paar bezoeken aan de benoemde punten van het eiland door my gedaan, en de toestand der bevolking liet veel te wenschen over.

(1)

C

C Gewapende magt

De toestand der Schuttery, als op nevensgaanden staat aangewezen, heeft geene verandering ondergaan. (Zie bylage L^a. B.)

De leden der gewapende burgermagt hebben bereidwillig voldaan aan hetgeen hun van Bestuurswege werd opgedragen.

De Politiemagt bestond op Ultimo December 1874, uit één marechaussée 1e klasse, één dito 2e klasse en vier veldwachters.

D Regtswezen

Gedurende het jaar 1874 zyn de volgende zaken behandeld, te weten: By het Kantongeregt.

a	Strafzaken	10
b.	Burgerlyke zaken	10
c	Kortgeding	1
d.	Behandelde Rekwesten	6
e	Verrigtingen van den Kantonregter op last van den Regter van Instructie by het Hof van Justitie	2
f	Voorzieningen in voogdyen en toeziende Voogdyen	6
g.	Zaken betreffende onbeheerde boedels.	1
h.	Buiten regterlyke verrigtingen van den Kantonregter. Zie bylage L C	3

E. Eeredienst

Niets merkwaardigs is op dit gebied voorgevallen. De Gemeente wordt drie maal 's jaars door de Predikanten van Curaçao bezocht.

F Instellingen van Liefdadigheid

De Instellingen van Liefdadigheid te Aruba zyn:

a De Armenkas

b. De begrafenis Societeit "Weldadigh[eid]" Zie bylage L. E.

G Geneeskundige dienst

De gezondheidstoestand, met uitzondering van eene kinkhoestpoozende koorts, die onder de kinderen gedurende eenige maanden van het jaar 1874 geheerscht heeft, liet niets te wenschen over.

H Onderwys

Het jaarlyksch verslag der School Commissie wordt hierby overgelegd, waarby eenige vertragingen, die in het onderwyzen op te merken, worden opgenomen. (Zie bylage L^a. F.)

I Landsgebouwen & Openbare werken

De landsgebouwen worden met de daartoe verstrekt wordende middelen, zoo veel mogelyk, in goeden staat onderhouden.

Het Gouvernements schoolgebouw mag als te bekrompt beschouwd worden, waaraan eene vergrooting wenschelyk is.

Het open met singeldak op den Gouvernements Steiger staand huisje vereischt eene vergrooting, daar het bestek te klein wordt geacht tot eene voldoende bescherming voor regen by de in en ontscheping der goederen.

De groote Watertankies, als een voornaamst iets voor de Veeteelt van dit eiland, zyn reeds over eenige jaren niet schoon gemaakt, door de behoeftige omstandigheden der bevolking.

De herstellingen aan de straten en wegen worden uit de gewone middelen voortgezet.

J Geldelyk beheer

De ontvangsten en uitgaven gedurende het jaar 1874 bedraagt als volgt:

Ontvangsten

		ƒ	
a	Ankergelden	ƒ 855	—
b.	Invoer	3.158	21
c	Uitvoer	2.036	79^c
d	Leges	159	27
e	Zegelregt	740	75
f.	Tonnengelden	131	—
g	Grondbelasting	1.019	27
h	Belasting op erfvolging	95	19
i	2% op den koopschat van onroerende goederen en Vaartuigen	92	80
j	Accyns op sterken drank	1.398	49
k	Vergunning om goud te delven	2.500	—
l	Korting op de inkomsten der ambtenaren.	1.220	55
m	Licht en Bakengeld	70	30
n	Legalisatie van den Kantonregter	8	10
o	Griffie regten	2	85
	D. O.	ƒ 12.508	57^c

(2)

O.D.	f 12.508	57½
f Alle andere ontvangsten	33	—
(Zie bylage L. g.) Totaal	f 12.541	57½

Uitgaven

a Tetreestelyk Bestuur	f 2.633	67
b Justitie & Politie	4.317	97
c Geldelyk Beheer	2.200	—
d Eeredienst en Onderwys	4.616	—
e Plaatselyke kosten	3.093	62
f Landsgebouwen & Eigendommen	725	83
g Onvoorziene uitgaven	429	10
(Zie bylage L. h) Totaal	f 18.016	19

K Nyverheid

De middelen van bestaan der bevolking van dit eiland zyn: Landbouw en veeteelt, mynbewerking als daglooner by de Goudmyn Compagnie, die thans hier bestaat, en een klein gedeelte van de visschery.

1e Landbouw & veeteelt

De oogst van 1874 was geheel mislukt, ampelyk heeft de bevolking gemiddeld voor een paar maanden kost getrokken, waardoor de ellende en broodgebrek in de laatste maanden van dat jaar ten hoogste toppunt zyn gestegen.

De oogst van het ingetreden jaar 1875 is minder uitgevallen, en belooft eene zeer ongunstige toekomst voor de bevolking van dit eiland.

De veestapel heeft ook merkelyk verlies ondergaan, niet zoo zeer door de droogte als van de dieven, veroorzaakt door broodgebrek en armoede. — Deszelfs stand op Aruba is als volgt:

Paarden	78
Ezels	1076
Muilezels	30
Runderen	99
Schapen	5209
Geiten	10968
Varkens	743

2e Uitgifte van gronden

Gedurende het jaar 1874 zyn er voor den landbouw afgestaan 35.47.88 □ Ned. Ellen; voor het opbouwen van huizen in het Dorp Oranjestad 816 □ Ned. Ellen.

(Zie bylage L. i)

3e Mynontginning

De goudmyn ontginning heeft in het afgeloopen jaar weinig werk aan de bevolking verschaft. Sedert het vertrek van den Super Intendent Newman naar Engeland is het mynwerk met een zeer luttel tal personen maar slechts by gehouden, waardoor zeer weinige verzoeting aan de ellende der bevolking werd te weeg gebragt.

De Heer Arthur Parker, die den Heer Newman by zyn vertrek naar Europa als Superintendent tydelyk heeft vervangen, is op den 26 November o. overleden.

De Rapporten van den Heer Benjamin F. Rule, die in January van dit jaar als directeur en Agent der Compagnie ter vervanging van den Heer Newman alhier is gekomen, en der Commissie van toezigt op de mynwerken, worden hierby overgelegd onder L. j.

4e Visschery

Deze industrie, waaruit een gedeelte der ingezetenen een luttel bestaan vinden, is thans in eenig opzigt minder voordeelig, daar de visschersbooten, die met dek voorzien zyn, en vóór de invoering van het nieuwe belastingstelsel van 1873, even als de opene booten met een permit van het Bestuur voor zes maanden langs de kusten van het eiland en in het kanaal tusschen het Schiereiland Paraguana en dit eiland konden visschen, thans eene behoorlyke uitklaring moeten doen, die wel p. m. f 4.— à f 5.— kost, by elke reis dat zy uitgaan visschen.

5. Zoutwinning

Er bestaat thans maar eene zoutpan, bewesten het dorp Oranjestad, die bewerkt wordt, waarvan het gegaarde zout van 1874 nog onverkocht legt, uit gebrek van uitvoer.

6e Handel en Scheepvaart

Het bedrag der volgende aanteekeningen van in en uitvoerregten, en van in en uitgeklaarde vaartuigen

vaartuigen geven den toestand van den handel in het byzonder aan, die in 1874 alhier heeft plaats gehad. — De invoering van goederen in het laatste kwartaal van 1873, ter ontduiking der inkomende regten, die in 1874 by de invoering van het nieuwe belasting stelsel zouden betaald worden, is de reden, dat de ontvangsten in het eerste kwartaal minder waren, dan in de andere kwartalen van het jaar, die nog veel meer zouden gerezen zyn, indien de oogst voordeelig was geweest, waarby ook uitvoer van producten en nog dubbel invoer van waren zouden geschied zyn, en de uitstaande grondbelasting geind had kunnen worden. — Aruba zoude, op weinig na, zyne eigene kosten gedekt hebben, terwyl nog in aanmerking moet genomen worden, dat indien de exploitatie en uitvoer van de alhier ontdekte guano, door het Gouvernement mogt toegestaan worden, de tyd zal aanbreken, dat eenige baten van dit eiland in de Koloniale kas zullen terug vloeijen.

De invoerregten gedurende het jaar 1874.

1e Kwartaal	ƒ	596.51½
2e Kwartaal		881.26
3e Kwartaal		749.07
4e Kwartaal		931.36½
Totaal	ƒ	3.158.21

De uitvoerregten gedurende het jaar 1874.

1e Kwartaal	ƒ	265.96
2e Kwartaal		827.13½
3e Kwartaal		539.08
4e Kwartaal		404.62
Totaal	ƒ	2.036.79½

Gedurende het jaar 1874 werden ingeklaard:

Vaartuigen onder Nederlandsche vlag	178
" " Venezuelaansche "	67
" " Engelsche "	1

Metende gezamenlyk 2726 tonnen. Zie bylage L. K.

Gedurende het jaar 1874 werden uitgeklaard:

Vaartuigen onder Nederlandsche vlag	182
Vaartuigen onder Venezuelaansche vlag	69
" " Engelsche "	1

Metende gezamenlyk 2744 tonnen. — Zie bylage (L. D.)

7. Scheepsbouw

In het jaar 1874 werden alhier geene vaartuigen gebouwd.

Er werden Zeebrieven afgegeven aan 5 vaartuigen, en 14 permitten.

De handel met de naburige Republiek van Venezuela was vry minder levendig dan in 1873, vooral in de laatste maanden van het jaar, by de ontstane verwikkelingen van dat Gemeenebest.

Aruba den 1e February 1875
De Waarn: Gezaghebber van Aruba

[illegible]

Als bijvoegsel tot het jaarlyksch verslag van 1874, dient dit nog te worden vermeld.

Dat de vry verklaarde slaven hebben zich voor het grootste gedeelte tot hoofden van familie ~~heb-ben~~ gevormd en van lieverlede in de maatschappelyke zamenleving ingesmolten, met uitzondering van enkelden die nog als dienstboden en daglooners zich het onderhoud verschaffen. De meesten hebben zich in kleine schalen op den landbouw en veeteelt toegelegd, waaruit zy, gepaard met hun dagelyksch bedryf, een sober bestaan vinden, hoewel er nog eenige, oude en verminkte slaven zyn, die den verstrekt wordende dagelykschen onderstand van het Gouvernement, hoe luttel ook, niet zouden kunnen missen, aangezien, die betrekkingen hebben, zy geheel buiten vermogen zyn aan die hulpbehoevenden eenigen bystand te verleenen, en anderen zonder familie zyn. De verhouding der vry verklaarde slaven in het maatschappelyk leven, brengt by voortduring geen wanorde te weeg, waarover het Bestuur te klagen kan hebben; zy geven

steeds.

5

steeds blyken van voort te willen gaan en be-
schaafd te willen zyn, door hunne kinderen
op de school te zenden, zelfs met opoffering
om dezelve daartoe met het noodige te voor-
zien.

2) Niets merkwaardig zyn in de laatste ja-
ren alhier voorgevallen, dan de ontdekking
van guano, phosphate of kime in 1874 aan
de Oostpunt van dit eiland, waarvan reeds
melding in het jaarlyksch verslag over dat
jaar heeft plaats gehad.

~~Aruba den Februarij 1875.~~
~~De waarn. Gezaghebber van Aruba~~

~~Volgens opgaaf der beide R.C. geestelijken~~
~~zyn 188 kinderen in 1874 gedoopt en 146 aange~~

1) volgens opgaaf der beide R.C. geestelyken zyn
in 1874, gedoopt 188 en aangenomen 146 kinderen.

Aruba den 18 February 1875.
De waarnemende Gezaghebber v. Aruba
B. van der v. Evaart.

Verslag over het jaar 1874.

1874 — Generale Staat der Bevolking. — Aruba

Omschryving.	Ingezetenen van Aruba																				Generale Totaal.
	Geboren in de Kolonie.					Geboren in de overige W. Indiën.					Geboren in de Nederlanden.					Geboren in andere Oorden.					
Eerste District.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	
	220.	276.	304.	315.	1115.	8.	4.	5.	2	19.	1.	„	„	„	1.	1.	„	„	„	1.	1136.

Getal huizen & tuinen		
	216.	104.
Eerste District	huizen	tuinen
Totaal	216.	104.

Godsdienst.	
Protestanten	104.
Roomsch Katholiek	1032.
Israëliten	0
Totaal	1136.

Gehuwden.	
Mannen	98.
Vrouwen	85.
Totaal	183.

Generale Bevolking	
Mannen	240.
Vrouwen	289.
Jongens	302.
Meisjes	305.
Totaal	1136.

Vee van allerlei aard.						
Paarden.	muilezel.	ezels.	hoornbeesten.	schapen.	geiten.	varkens.
27	1	228	21	1349	2388	196

Aruba den 7 January 1874.

De districtmeester van het 1ste District

N. C. Eman

Legger

Generaal bevolkingsstaat

1874.

Aruba.

8

Generale Staat van Bevolking

Ingezetenen van Aruba,

Omschrijving	Geboren in de Kolonie					Geboren in overige W.I.					Geboren in de Nederlanden					Geboren in andere landen					Generaal Totaal
	Mannen	vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	
Dorp Oranjestad	239.	401.	522	706	1868.	136	88	35	40	299	4.	"	"	"	4.	2.	"	"	"	2.	2173.
Eerste District	223	288	324.	347	1182	9.	3	7	2	21.	1.	[illegible]	"	"	[illegible]	1	[illegible]	"	"	1.	1205.
Tweede District	163.	220.	199	186.	768.	4	2.	1	"	7.	"	1	"	"	1.	1.	"	"	"	1.	777.
Derde District	222	284	206	199	911	5	"	"	"	5.	1.	2	"	"	3.	"	1	"	"	1	920
Vierde District	63	60	88	81	292	2	1	"	"	3.	1.	"	"	"	1.	8	2	2	"	12	308
	910.	1253.	1339	1519.	5041.	156	94.	43.	42.	335.	7.	3.	"	.	10.	12.	3.	2.	"	17.	5383

Getal Huizen en Tuinen	Huizen	Tuinen
Dorp Oranjestad	243	"
1e District	218	185
2e District	140	165
3e District	148	151
4e District	61	57
Totaal	810.	558

Godsdienst	
Protestanten	552
R. Catholiek	4829
Israeliten	2
Totaal	5383

Gehuwden	
Mannen	360
Vrouwen	350
Totaal	710

Generale Bevolking	
Mannen –	1085
Vrouwen –	1353
Jongens –	1384
Meisjes –	1561
	5383

Vee van allerlei aard	
Paarden –	78
Muilezels –	30
Ezels –	1076
Runderen –	99.
Schapen –	5209.
Geiten –	10968
Varkens –	743.

Geboren gedurende 1874
Van het Mannelyk geslacht – 90
" " Vrouwelyk – " – 113 – 203
Waarvan in echt – – 60
" Buiten echt – – 143. – 203.
Overleden gedurende 1874
Van het Mannelyk Geslacht 32
" " Vrouwelyk geslacht 35 – 67.

Gedurende het jaar 1874
zyn gesloten 16 Huwelyks
Waarby 28 kinderen
zyn gewettigd. –
Nota – 1874.
Aangekomen passagiers
Vertrokken Idem –

Aldus opgemaakt volgens
opgave der Districtmeesters
Aruba Ultimo December 1874
De Ambtenaar van den Burgerlyken Stand.

W. H. Croes

Gezien
De Meern. Gezaghebber